

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Borožan, Đula

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2022**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:298519>

Rights / Prava: [Public Domain Dedication](#)/[Prenošenje u javno dobro](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-07**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Đula Borozan
	Matična organizacija	Ekonomski fakultet u Osijeku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
	Naziv projekta	Ekonomski izazovi tranzicije prema niskougljičnom rastu
	Upravitelj podacima	Đula Borozan, borozan@efos.hr
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Dvije vrste podataka će biti prikupljeni tijekom trajanja projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) primarni podaci kojima je cilj prikupiti mišljenja i stavove mladih ljudi o (i) klimatskim izazovima i potrebi smanjenja potrošnje energije i osiguranja čiste, konkurentne i sigurne energije, (ii) osobnim koracima poduzetim kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova, (iii) prevladavajućim strategijama i praksama za suočavanje s (nisko)ugljičnim i energetske izazovima, (iv) novim poslovnim mogućnostima koje proizlaze iz aktivnosti I&R i inovacija u ovom području, (v) ulozi javno-političkih autoriteta na različitim razinama i drugih institucija u potpori niskougljičnoj tranziciji; 2) sekundarni podaci pomoću koji se želi analizirati socio-ekonomske učinke niskougljične tranzicije na ekonomski rast te ulogu energije i energetske industrije u tranziciji prema niskougljičnom rastu. <p>Prikupljeni podaci bit će pohranjeni u digitalnom obliku u xlsx formatu. Procjenjujemo da isti neće zauzeti više od 1 GB. Za potrebe obrade podataka podaci će biti konvertirani u .sav i .dta oblik.</p>
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	<p>Primarni podaci bit će prikupljeni terenskim istraživanjem, anketiranjem u osam hrvatskih gradova (Osijek, Zagreb, Varaždin, Rijeka, Pula, Zadar, Split i Dubrovnik). Anketiranje će biti provedeno kombinacijom online i klasičnog načina kako bi se stvorio uzorak od najmanje 240 mladih ispitanika. Upitnik će biti kreiran u papirnatom obliku te google obrascu, a ispitanici upućeni na njegovo popunjavanje. Preliminarno istraživanje je već provedeno kako bi se korigirali uočeni nedostaci u samoj anketi te osigurala kvaliteta prikupljenih podataka. Bit će formirana excel datoteka s odgovorima ispitanika.</p> <p>Za potrebe prikupljanja sekundarnih podataka bit će korišteni službeni, relevantni statistički izvori poput Eurostata ili za analize na hrvatskoj razini, Državni zavod za statistika. Iz Eurostatove baze podataka</p>

		<p>(https://ec.europa.eu/eurostat), posebno zanimljiva baza za članove projekta je baza o okolišu i energiji, štetnim emisijama i klimatskim promjenama, ekonomiji i financijama te znanosti, tehnologiji i inovacijama. Podaci će obuhvatiti razdoblje od 2001. godine pa nadalje, tj. već u ovisnosti o raspoloživosti istih na Eurostatovim stranicama. Navedeni službeni statistički izvori pružaju uvid u agregirane podatke. Međutim, za procjenu i analizu rizika povezanog s emisijama ugljika i analizom dinamike europskog tržišta emisija ugljika, kao i korporativnim praksama i strategijama izvješćivanja o održivim aktivnostima, potrebni su detaljniji podaci. Ti su podaci dostupni u Refinitivoj (https://www.refinitiv.com/en) Datastream bazi podataka. Izvori sekundarnih podataka bit će također i javno objavljena financijska izvješća vodećih europskih energetske kompanija. Svi podaci će biti pohranjeni u excel datotekama.</p> <p>Prikupljeni podaci će biti analizirani primjenom statističkih i ekonometrijskih metoda, a obrađivani primarno pomoću programa Stata. U slučaju potrebe bit će korišteni i programi SPSS te R. Primarni podaci će biti obrađivani u agregiranom obliku, a sekundarni podaci su i dostupni isključivo agregirani.</p>
	<p>Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)</p>	<p>Metapodaci će biti implementirani u radove. Kada je riječ o primarnim podacima, bit će u radovima objašnjen metodološki okvir istraživanja (primjerice, opisan upitnik, proces prikupljanja podataka, čišćenja podataka), objašnjene varijable te iste predstavljene deskriptivnom statistikom (tablično). To je već učinjeno u radovima u kojima su predstavljeni rezultati pilot istraživanja. Prikupljeni podaci bit će spremljeni u excel dokument pod prije dogovorenim nazivom „Baza_anketa_niskouglijicno.xlsx“, a pripadajući šifarnik „Sifarnik_anketa_niskouglijicno.docx“.</p> <p>Kada je riječ o sekundarnim izvorima podataka, prateća metodološka objašnjenja su javno raspoloživa svim zainteresiranim korisnicima tih podataka, izuzev Datastream baze podataka Znanstveni standardi nalažu njihovo uredno objašnjenje, navođenje izvora te vremenskog razdoblja na koje se isti odnose u radovima. Osim toga, svaka varijabla koju podaci predstavljaju, bit će (i već je u dosadašnjim radovima) uredno definirana, a njezina deskriptivna statistika tablično prikazana. Svaki član projekta stvara svoju bazu sekundarnih podataka s obzirom na različite specifične istraživačke preferencije (koje se, naravno, kreću u okviru svrhe i ciljeva projekta).</p> <p>Prikupljeni primarni i sekundarni podaci neće biti javno objavljeni.</p>
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	

<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?</p>	<p>Pri izvedbi ovog projekta neće se kršiti etička načela.</p> <p>U cilju pridržavanja odredbi GDPR-a, u upitniku pomoću kojeg namjeravamo prikupiti primarne podatke posebno će se istaknuti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svrha i ciljevi istraživanja, naziv projekta u okviru kojeg se anketiranje provodi, izvor financiranja projekta, odobrenje čelnika ustanove za provođenje projekta (koja su prethodno zatražena), vrijeme potrebno za ispunjavanje upitnika • osigurana anonimnost i dobrovoljnost za ispitanike, povjerljivost njihovih rezultata te svrha za koju će se koristiti prikupljeni podaci. <p>Također će u samom upitniku biti naznačeno kako će se „pri korištenju podataka dobivenih anketnim ispitivanjem posebno voditi računa o zaštiti osobnih podataka (GDPR 2016/679“ te da se „pitanja koja slijede podjednako odnose na muški i ženski rod“.</p> <p>Primarni podaci će biti obrađeni, kako je već navedeno, isključivo u agregiranom obliku. Korištenje Datastream baze podataka je ograničeno isključivo na članove projekta, a kako je definirano ugovorom koji je čelnik Fakulteta, prof. dr. sc. Boris Crnković, potpisao s predstavnikom Refinitiv organizacije.</p>
<p>Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?</p>	<p>Prikupljeni podaci će biti pohranjeni na PS računalima članova projekta. Ista računala će biti korištena za obradu podataka. Računala se nalaze u kabinetima Ekonomskog fakulteta, zaključana su i dostupna članovima projekta. Prostorije fakulteta su pod video nadzorom, što dodatno osigurava sigurnost pohrane prikupljenih podataka. Međutim, prikupljeni primarni podaci ne krše etičke norme i ne ugrožavaju nikoga u ni u kom smislu; stoga njihovo čuvanje ne predstavlja potencijalno velik rizik.</p> <p>Sekundarni podaci nisu osjetljivi podaci; oni su javno dostupni, izuzev podataka iz Datastream baze. Za pristup toj bazi podataka potrebno je raspolagati s licencom za korištenje i poznavati šifru, što je još jedna dodatna zaštita.</p>
<p>Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu</p>	<p>Projekt neće rezultirati patentom ili nekim drugim oblikom koji bi zahtijevao formalno sklapanje ugovora o zaštiti intelektualnog vlasništva. Rezultati projekta bit će objavljeni u znanstvenim radovima i kao takvi će uživati u zaštiti autorskih prava.</p>

	uporabu osobnih podataka?	
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	<p>Primarni podaci će biti pohranjeni na PC računalima Đule Borozan i Sanje Pfeifer u njihovim kabinetima koja se nalaze na Fakultetu.</p> <p>S obzirom na specifične različite istraživačke preferencije svakog člana projekta, svaki član će kreirati svoju bazu sekundarnih podataka koja će biti spremljena na njegovom PC računalu. Napominjemo kako su izvori sekundarnih podataka javno dostupne službene baze podataka i kao takve na raspolaganju svima (izuzev već navedene Datastream baze podataka).</p> <p>Računala s kojima članovi projekta raspolazu su dostatnog kapaciteta za spremanje i čuvanje podataka. Naime, naši podaci ne zahtijevaju veliki kapacitet računala.</p>
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Primarne podatke ćemo čuvati tijekom vremena trajanja projekta i 12 mjeseci po njegovom završetku u .xlsx (podaci) i .docx (šifarnik) formatu.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Dijeljenje primarnih podataka je predviđeno unutar članova tima. Po osobnom zahtjevu, i u isključivo obrazložene znanstvene svrhe, članovi tima su spremni podijeliti anonimne primarne podatke s drugim zainteresiranim znanstvenicima. Informacije o istraživanju moguće je saznati putem javno prezentiranih i objavljenih znanstvenih radova, a iste će također biti objavljene na web stranici projekta. (www.efos.unios.hr/einura).
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	U znanstvenim radovima će biti objavljeni u prikladnom obliku svi podaci na kojima su isti utemeljeni. Neobjavljeni podaci primarnog istraživanja bit će pohranjeni na PC računalima Đule Borozan i Sanje Pfeifer 12 mjeseci po završetku projekta. Podaci prikupljeni iz Datastream baze podataka nisu za dijeljenje s drugim osobama jer je njihovo korištenje strogo regulirano potpisanim ugovorom o korištenju istih.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	

Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	
--	--

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)